DEFTER ÖZETİ / 1

# Harf ve alfabe bilgisi

**Harf**, seslerin yazıdaki işaretidir. Harflerin belli bir sıraya dizilmesine **alfabe** denir. Alfabemizde **29 harf** vardır.

**ALFABEMİZ**

A B C Ç D E F G Ğ H I İ J K L M
N O Ö P R S Ş T U Ü V Y Z

**8 ünlü (sesli):** a, e, ı, i, o, ö, u, ü.
**21 ünsüz (sessiz):** Ünlülerin dışındaki harflerdir.
**Kalın ünlüler:** a, ı, o, u. **İnce ünlüler:** e, i, ö, ü.

| 5 örnek | Ünlüleri | Ünsüzleri | Harf sayısı |
|---|---|---|---|
| at | a | t | 2 |
| gül | ü | g, l | 3 |
| okul | o, u | k, l | 4 |
| silgi | i, i | s, l, g | 5 |
| kalem | a, e | k, l, m | 5 |

## Alfabetik sıralama

Sözcükleri ilk harflerinden başlayarak alfabe sırasına dizeriz. Harfler aynıysa sonraki harfe bakarız. Biri diğerinin başlangıcıyla aynıysa kısa olan önce gelir.

| 5 örnek | Alfabetik sıra |
|---|---|
| İlk harfler farklı | armut → balık → kalem |
| İlk harfler aynı | kapı → kedi → kuş |
| İlk iki harf aynı | bahçe → balık → bardak |
| Ünlülerin sırasına dikkat | simit → su → süt |
| Kısa sözcük önce | gül → güller |


Sorumasyon · Tüm hakları saklıdır. · 2026

DEFTER ÖZETİ / 2

# Hece bilgisi

**Hece**, ağzımızdan bir çırpıda çıkan ses veya ses topluluğudur. **Her hecede bir ünlü bulunur.** Ünlü tek başına hece olabilir; ünsüz olamaz. Her hecenin anlamlı olması gerekmez.

## Hece sayısını bulma

Sözcükteki **ünlü sayısı, hece sayısına eşittir.** Tekrar eden ünlüleri de ayrı ayrı sayarız. Harf sayısı ile hece sayısını karıştırmayız.

| 5 örnek | Ünlüleri | Heceleri | Hece sayısı |
|---|---|---|---|
| bal | a | bal | 1 |
| arı | a, ı | a - rı | 2 |
| araba | a, a, a | a - ra - ba | 3 |
| kelebek | e, e, e | ke - le - bek | 3 |
| bilgisayar | i, i, a, a | bil - gi - sa - yar | 4 |

“bal” hem hece hem sözcüktür. “ke” ise tek başına anlamlı bir sözcük değildir.

## Hecelere ayırma

Sözcüğü yavaşça söyler, hecelerin arasına kısa çizgi koyarız. Aşağıdaki örneklerde ünsüzlerin yerini inceleyelim.

| Kural | 5 örnek |
|---|---|
| İki ünlü arasındaki tek ünsüz, sonraki ünlüye katılır. | 1. ka - lem |
| İki ünlü arasındaki iki ünsüz ayrılır. | 2. el - ma<br>3. an - ne |
| İki ünlü arasındaki üç ünsüzün ilk ikisi önceki hecede kalır. | 4. Türk - çe |
| Yan yana gelen ünlüler ayrı hecelerde yer alır. | 5. sa - at |

**Cümlede hece sayısı:** Sözcüklerin hece sayılarını toplarız.
“Ali top atar.” → A-li (2) + top (1) + a-tar (2) = **5 hece**.


Sorumasyon · Tüm hakları saklıdır. · 2026

DEFTER ÖZETİ / 3

# Hecelerden sözcüklere

## Hecelerle sözcük oluşturma

Heceleri uygun sıraya koyarak anlamlı sözcükler oluştururuz. Harf eklemeyiz, harf çıkarmayız.

| 5 örnek | Sözcük |
|---|---|
| tap + ki | ki - tap → kitap |
| bek + ke + le | ke - le - bek → kelebek |
| ce + pen + re | pen - ce - re → pencere |
| tes + do + ma | do - ma - tes → domates |
| da + o | o - da → oda |

## Hece zinciri

Yeni sözcüğü, önceki sözcüğün **son hecesiyle** başlatırız. Son harfi değil, son hecenin tamamını kullanırız.

**5 SÖZCÜKLÜ ZİNCİR**

ka-**sa** → **sa**-**man** → **man**-**tar** → **tar**-**la** → **la**-le

## Birleşik sözcükleri heceleme

İki sözcüğün birleşmesiyle oluşan sözcükleri de **söylendiği gibi** heceleriz. Birleştikleri yerden ayırmak her zaman doğru değildir.

| 5 örnek | Doğru heceleme |
|---|---|
| ilkokul | il - ko - kul |
| hanımeli | ha - nı - me - li |
| yayınevi | ya - yı - ne - vi |
| başöğretmen | ba - şöğ - ret - men |
| denizaltı | de - ni - zal - tı |


Sorumasyon · Tüm hakları saklıdır. · 2026

DEFTER ÖZETİ / 4

# Satır sonuna sığmayan sözcükler

Satıra sığmayan sözcüğü **hecelerin arasından** böleriz. Üst satırın sonuna **kısa çizgi (-)** koyar, kalan kısmı alt satıra yazarız.

### YAZARKEN DİKKAT EDELİM

- Heceyi ortasından bölmeyiz.
- Tek heceli sözcükleri bölmeyiz.
- Satır sonunda veya başında tek harf bırakmayız.
- Alt satırın başına kısa çizgi koymayız.
- Kesme işareti satır sonuna gelirse ayrıca kısa çizgi koymayız.

| 5 örnek | Heceleri | Satır sonunda yazımı |
|---|---|---|
| pencere | pen - ce - re | ..... pen-<br>cere |
| kalemlik | ka - lem - lik | ..... kalem-<br>lik |
| uçurtma | u - çurt - ma | ..... uçurt-<br>ma |
| okul | o - kul | Bölünmez.<br>Bütünü alt satıra yazılır. |
| tren | tren | Bölünmez.<br>Bütünü alt satıra yazılır. |

Tabloda bölünebilen sözcükler için **doğru yollardan biri** gösterilmiştir. Noktalar, satırdaki önceki yazıların yerini gösterir.

### NEDEN BÖYLE YAZDIK?

**uçurtma:** “u” üst satırda tek başına kalamaz.
**okul:** İki hecelidir ama “o” tek başına bırakılamaz.
**tren:** Tek hecelidir; hece bölünemez.

**Unutma:** Sözcüğü hecelerine ayırmak ile satır sonunda bölmek aynı değildir.


Sorumasyon · Tüm hakları saklıdır. · 2026